

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B :** (1) Attempt **all** questions.
(2) **Figure** to the **right** indicate marks allotted.
(3) Give reason/ caselaw wherever necessary.

1. Write in **two** sentences.

20

- What is 'Public notice' under Indian Partnership Act, 1932?
- What is 'Agency by ratification'?
- State 'Specific Guarantee' and state whether it is irrevocable?
- What is a 'Knock out agreement'?
- Distinguish between 'Pledge' and 'Hypothecation'?
- What is a 'Gratuitous Bailment'?
- Explain 'Universal agent'?
- Define 'Goods' under Sale of Goods Act, 1930?
- Explain 'Partnership at Will'?
- Who is an 'Indemnifier' and 'Indemnity Holder'?

2. Write short notes on any **four**.

20

- Distinguish between Indemnity and Guarantee?
- Distinguish between General Lien and particular Lien?
- Distinguish between sale and Hire Purchase Agreement?
- Distinction between Partnership and Company?
- Classification of agents?
- Extent of Agents Authority?

3. Solve any **two**.

12

- 'x' the principal instructed 'y' his agent to put goods in 'z's warehouse. y puts half the goods in 'z's warehouse and half in 'A's warehouse. All the goods were destroyed by fire.
 - State relevant section to which problem relates.
 - Is 'y' liable to 'x' for loss of goods in 'z's warehouse? Give reason.
 - Is 'y' liable to 'x' for loss of goods in 'A's warehouse? Give reason.
- 'x' agrees to sell 100 bags of cement to 'y' at a price to be fixed by 'z' and to be delivered in 4 equal installments. 'y' receives a delivery of 25 cement bags. State the legal position —
 - If 'z' refuses to value the goods and fix the price?
 - If 'z' is prevented from fixing the price by the fault of 'x'?
 - If 'z' is prevented from fixing the price by fault of 'y'?

- (c) 'A', 'B', 'C' and 'D' are partners of a trading firm. 'D' is a dormant partner and he retires from partnership on 15th February 2014. Partners execute a dissolution deed to dissolve the firm, from 1st March 2014, but did not give public notice till 31st March 2014. 'A' borrowed ₹ 20,000/- in firm's name from 'E'.
- (i) Is the firm liable to 'E'? Cite relevant section.
- (ii) Can 'D' be made liable for act of 'A'? Give reasons.

4. Answer in detail (any four).

48

- (a) "No one can pass a better title to goods than what he himself has". Explain this statement and discuss the exception to this rule.
- (b) How is agency terminated by act of parties and by operation of law? Explain.
- (c) Explain the essentials of Partnership and Discuss the rights and duties of partners?
- (d) "A surety is said to be discharged when his liability as surety comes to an end". Explain this statement and discuss various modes of discharge of surety.
- (e) Explain kinds of bailment and discuss the various rights and duties of Bailor and Bailee?
- (f) What is the meaning of contract of Agency and discuss in detail the various modes of creation of agency?

(३ तास)

एकूण गुण : १००

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडवायचे आहेत.
- (२) उजवीकडील संख्या प्रश्नाला द्यावयाचे गुण दर्शवते.
- (३) आवश्यक तेथे कारणे/केस लॉ द्या.

१. दोन वाक्यांमध्ये उत्तरे लिहा.

२०

- (अ) भारतीय भागिदारी कायदा, १९३२ अन्वये जाहीर नोटीस म्हणजे काय?
- (ब) मान्यता दिल्यामुळे (Ratification) होणारी प्रतिनिधीत्व (अजन्सी) कशाला म्हणतात?
- (क) 'विशिष्ट हमी' (स्पेसिफिक गॅरंटी) म्हणजे काय ते सांगून अशी हमी मागे घेता येते काय? ते सांगा.
- (ड) 'अंतीम वगळणे ठराव' (नॉक आऊट ठराव) म्हणजे काय?
- (इ) गहाण (प्लेज) आणि नजर गहाण (हायपोथिकेशन) यामधील फरक स्पष्ट करा.
- (फ) 'मोफत अनामत' (ग्रॅट्युइटस बेलमेंट) कशाला म्हणतात?
- (ग) 'संपूर्ण प्रतिनिधी' (युनिव्हर्सल एजेंट) कोणास म्हणतात?
- (ह) मालविक्री कायदा, १९३० अन्वये 'माल' या संकल्पनेची व्याख्या सांगा.
- (ई) 'ऐच्छिक भागिदारी' (पार्टनरशीप अँट विल) म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.
- (ज) 'बंधपत्र करून देणारा' म्हणजे (इंडेमनिफायर) कोण व 'बंधपत्र-धारक' (इंडेमनिटी होल्डर) म्हणजे कोण?

[TURN OVER

२. कोणत्याही चारांवर लघु टिपा लिहा.

२०

- (अ) 'बंध' (इंडेन्टिटी) व 'हमी' (गॅरंटी) यामधील फरक स्पष्ट करा.
- (ब) सर्वसाधारण कायदेशीर हक्क (जनरल लिन) व विशिष्ट कायदेशीर हक्क (पर्टिक्युलर लिन) यामधील फरक स्पष्ट करा.
- (क) मालाची विक्री (सेल) आणि भाडेतत्त्वाने अथवा खरेदीचा ठराव (हायर परचेस अॅग्रीमेंट) यातील फरक.
- (ड) भागीदारी संस्था व कंपनी यामधील फरक.
- (इ) प्रतिनिधींची वर्गवारी.
- (फ) प्रतिनिधींच्या अधिकारांच्या व्याप्ती (अेक्स्टेंट).

३. कोणतेही दोन सोडवा,

१२

- (अ) 'क्ष' या मालकाने (प्रिन्सीपॉलने) 'य' या त्याच्या प्रतिनिधीस सांगितले की माल 'ज्ञ' याच्या वखारीत (वेअरहाऊस) ठेव. 'य' याने अर्धा माल 'ज्ञ' याचे वखारीत ठेवला व अर्धा 'अ' याच्या वखारीत ठेवला. संपूर्ण माल आगीमध्ये जळून खाक झाला.
 - (१) या प्रकारच्या प्रसंगास लागू होणारे संबंधीत कोणत्या कायद्याचे व कोणते कलम आहे ते सांगा.
 - (२) 'ज्ञ' च्या वखारीमध्ये ठेवलेल्या मालाच्या नुकसानीस 'क्ष' यास 'य' जबाबदार होईल काय? कारणे द्या.
 - (३) 'अ' च्या वखारीमध्ये ठेवलेल्या मालाच्या नुकसानीस 'क्ष' यास 'य' जबाबदार होईल काय? कारणे द्या.
- (ब) 'क्ष' याने 'य' यास १०० पोती सिमेंट विक्री करवयाचे कबूल करून ठराव केला ज्याची किंमत 'झ' याने ठरवायची होती व पोती ४ समाप्त हप्त्यांमध्ये पुरवायच्या होत्या. 'य' यास २५ पोती सिमेंट पोहोच झाले. खालील परिस्थितीमध्ये कायदेशीर स्थिती काय होईल ते सांगा -
 - (१) जर 'झ' याने मालाची मुल्यमापन करून किंमत ठरविण्यास नकार दिला?
 - (२) जर 'क्ष' याच्या दोषामुळे 'झ' मालाची मुल्यमापन करून किंमत ठरविण्यास प्रतिबंधीत केला गेला.
 - (३) जर 'य' याच्या दोषामुळे 'झ' मालाची मुल्यमापन करून किंमत ठरविण्यास प्रतिबंधीत केला गेला.
- (क) 'अ', 'ब', 'क' आणि 'ड' हे खरेदीविक्री करणाऱ्या भागीदारी संस्थेचे भागीदार आहेत. 'डी' हा निद्रीस्त भागीदार (डॉर्मंट किंवा स्लिपींग पार्टनर) आहे. व तो १५ फेब्रुवारी २०१४ रोजी भागीदारी संस्थेमधून निवृत्त होत आहे. भागीदारांनी भागीदारी १ मार्च २०१४ पासून विसर्जित करण्यासाठी विसर्जनपत्र पूर्ण केले, मात्र ३१ मार्च २०१४ पर्यंत जाहीर नोटीस दिली नाही. 'अ' याने भागीदारी संस्थेच्या नावाने 'इ' याचेकडून रु. २०,०००/- कर्जाऊ घेतले.
 - (१) भागीदारी संस्था 'इ' यास जबाबदार आहे काय? संबंधीत कलम नमूद करा.
 - (२) 'अ' याच्या कृत्यास 'ड' याला जबाबदार धरता येईल काय? कारणे द्या.

[TURN OVER]

४. सविस्तरपणे उत्तरे लिहा (कोणतेही चार).

- (अ) “मालामधे कोणालाही स्वतःचे असलेल्या हितसंबंधापेक्षा (टायटलपेक्षा) अधिक चांगले हितसंबंध दुसऱ्यास हस्तांतरीत करता येत नाहीत” हे वाक्य स्पष्ट करून या नियमास असलेले अपवाद सविस्तर मांडा.
- (ब) प्रतिनिधीत्व (एजन्सी) पक्षकारांद्वारा आणि कायद्याच्या अंमलाने केव्हा व कशी संपुष्टात येते ते स्पष्टपणे नमूद करा.
- (क) भागिदारीचे महत्त्वाचे निकष/ घटक (इसेन्शीअल्स) सांगून भागीदारांचे अधिकार व कर्तव्ये सविस्तरपणे कथन करा.
- (ड) “हमीदाराची मोकळीक तेव्हाच होते जेव्हा त्याने ज्याची हमी घेतली आहे ती जबाबदारी संपुष्टात येते.” हे विधान स्पष्ट करून हमीदाराची मोकळीक होण्याच्या विविध पद्धती व प्रसंग सविस्तरपणे मांडा.
- (इ) अनामत (बेलमेंटचे) याचे विविध प्रकार सांगून अनामत म्हणून वस्तू ठेवणारा व अशी ती घेणारा यांचे विविध अधिकार व कर्तव्ये स्पष्ट करा.
- (फ) प्रतिनिधीत्वाचे करारपत्र म्हणजे काय ते नमूद करून अशी प्रतिनिधीत्वाची संबंधप्रस्थापना करण्याच्या विविध पद्धती व प्रसंग यांची सविस्तर चर्चा करा.